

Mayıs, 2010 Sayı: 04

- I. **Çin'de Gelişmeler**
 - o **Ekonomi**
 - o **Enflasyon ve Para Politikası**
 - o **Yatırımlar**
- II. **Çin Dış Ülkelerle İlişkileri**
 - o **ABD ile ilişkiler**
 - o **AB ile ilişkiler**
 - o **Diğer Ülkelerle İlişkiler**
 - o **Türkiye ile İlişkiler**

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

Headquarters: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey
Brussels: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Beijing: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

Phone: +90 (212) 249 19 29 **Fax:** +90 (212) 249 13 50
Phone: +90 (312) 468 10 11 **Fax:** +90 (312) 428 86 76
Phone: +32 (2) 736 40 47 **Fax:** +32 (2) 736 3993
Phone: +1 (202) 776 77 70 **Fax:** +1 (202) 776 77 71
Phone: +49 (30) 288 786 300 **Fax:** +49(30) 288 786 399
Phone: +33 (1) 44 43 55 35 **Fax:** +33 (1) 44 43 55 46
Phone: +86 (10) 6462 2066 **Fax:** +86 (10) 6462 3206
www.tusiad.org

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

I. Çin'de Gelişmeler Ekonomi

Çin ekonomisindeki hızlı büyümenin korunması bekleniyor

Dünya Bankası Başkan Yardımcısı ve Başekonomisti Justin Yifu Lin, Çin hükümetinin altyapı tesisleri alanında yaptığı verimli yatırımların ve ülkedeki kentleşme sürecinin Çin ekonomisinin önümüzdeki 20 yılda sürdüreceği hızlı büyümeyi güvence altına alacağını söyledi.

Lin, 15 Mayıs Chicago Üniversitesi tarafından düzenlenen "Çin ve Dünya Ekonomisinin Geleceği" konulu seminere katıldı. Lin, seminerde yaptığı konuşmada, 2008 yılının ikinci yarısında Çin hükümetinin aktif mali politikayı hayata geçirerek, altyapı tesisleri alanına yüklü miktarda yatırım yaptığını ve bunun Çin ekonomisinin büyümesine güç kattığı gibi, dünya ekonomisinin büyümesine de olumlu katkıda bulunduğunu belirtti.

Lin, Çin hükümetinin son zamanlarda emlak fiyatlarını kontrol altına almak için uyguladığı önlemlerin de Çin ekonomisinin istikrarlı işleyişini güvence altına aldığını kaydetti.

Renminbi kuruna da değinen Lin, Renminbi'nin değer kazanmasının ABD'deki istihdam sorununu çözemeyeceğini, sadece ABD'lilerin yaşam maliyetini yükselteceğini ifade etti. (1)

Wen Jiabao: Ekonominin hızlı ve istikrarlı gelişmesi korunmalı

Çin Başbakanı Wen Jiabao, milli ekonomideki canlanmanın sürdüğüne, ancak yurtiçi ve yurtdışı koşullarındaki belirsizlik nedeniyle makro düzenlemelerin birçok sorunla karşı karşıya bulunduğu dikkat çekti ve çıkabilecek yeni sorunların iyi hesap edilerek ekonominin hızlı ve istikrarlı gelişmesinin korunması gerektiğini söyledi.

Xinhua Ajansı tarafından verilen habere göre, Wen Jiabao, 13-14 Mayıs günlerinde Tianjin'deki işletmeleri ve bilimsel araştırma kuruluşları ile mahalleleri ziyaret ederek, ekonomik işleyiş ve Binhai Yeni Bölgesi'nin kalkınma ve dışa açılmasıyla ilgili olarak incelemelerde bulundu.

Ekonomik durumun şu anda iyiye gittiğini, uygulanan önlem paketinden olumlu sonuçların alındığını belirten Wen Jiabao, ancak ekonomik işleyişteki mevcut çelişkiler ve sorunlar nedeniyle, ekonomik işleyişe yönelik denetimin daha da güçlendirilerek sorunların ve zorlukların ciddiyetinin yeteri kadar göz önünde bulundurulması gerektiğini ifade etti. Başbakan Wen, makro ekonomik politikalar arasındaki eşgüdümeye önem verilerek, politikaların uygun ölçüde uygulanması gerektiğinin de altını çizdi. Wen Jiabao ayrıca, enerji tasarrufu ve kirletici maddelerin boşaltımının azaltılması, yaratıcılık ve halkın yaşamını ilgilendiren projelere yapılan desteklerin güçlendirilmesine

devam edilmesi ve kentlerdeki konut fiyatlarındaki hızlı yükselişin kararlılıkla engellenmesi gerektiğini belirtti. (2)

Çin Dış Ticareti

2010 yılının ilk 4 ayında Çin'in toplam dış ticaret hacmi geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 42.7 oranında artış göstererek 855.99 milyar USD'ye ulaşmıştır. İhracat 29.2 oranında artışla 436.05 milyar USD olmuştur. İthalat ise %60.1 oranında artarak 419.94 USD olmuştur. Nisan ayında dış ticaret hacmi geçen yılın aynı dönemine göre %39.4 oranında artış göstererek 238.16 milyar USD'ye ulaşmıştır. Nisan ayı ihracatı geçen yıla nazaran yüzde 30.5'lik artışla 119.92 milyar USD, ithalatı ise 49.7'lik artışla 118.24 milyar USD olmuştur. Ticaret açığı Nisan ayında geçen yılın aynı dönemine kıyasla %87 düşüş göstererek 1.68 milyar yuan olmuştur. (3)

Enflasyon ve Para Politikası

Tüketici Fiyatları Endeksi

Çin'de, tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) Nisan ayında, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,8 arttı. (Bu rakam 2008 yılının Ekim ayında görülen %4'lük artıştan bu yana görülen en yüksek rakam). Bir önceki aya göre yüzde 0,4 artış görüldü.

Enflasyon geçen yılın aynı dönemine kıyasla şehirlerde 2.7 oranında, kırsal kesimlerde ise 3.0 oranında artış göstermiştir. (4)

Üretici Fiyatları Endeksi

Nisan ayında üretici fiyatları endeksi (ÜFE) geçen yılın aynı dönemine göre

%6.8 oranında artış göstermiştir. Geçtiğimiz mart ayına kıyasla 0.9'luk bir artış görülmüştür. 2010'un ilk 4 ayında ÜFE 5.6 oranında artış göstermiştir. (geçen yılın aynı dönemine nazaran 5.1 oranında düşüş göstermiştir). 2010'un ilk çeyreğine kıyasla 0.4'lük bir artış görülmüştür. (5)

Çin sanayiinde gerçekleştirilen katma değer yüzde 17,8 arttı

Çin sanayisinde gerçekleştirilen katma değer %17.8 oranında arttı.

11 Mayıs'ta Çin İstatistik Müdürlüğü'nün yaptığı açıklamada, Nisan ayında sanayi üretiminde gerçekleştirilen katma değer geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 17.8 oranında artış gösterdi. Bu artış geçtiğimiz Mart ayına göre 0.3 oranında düşmüştür. (6)

Çin, döviz reformunu gerçekleştirecek

Hu Jintao, yuanın döviz kuru mekanizmasının, bağımsız karar verme prensibi çerçevesinde oluşturulacağını vurguladı.

Çin Devlet Başkanı Hu Jintao, ABD ile yıllık stratejik ve ekonomik diyalog toplantısında yaptığı konuşmada, döviz kuru reformunu gerçekleştireceklerini söyledi.

Hu Jintao, ulusal para birimi yuanın döviz kuru mekanizmasının, bağımsız karar verme prensibi çerçevesinde oluşturulacağını vurguladı.

ABD, Çin'in, para birimi yuanı değerinin altında tutarak ihracatçılarına adil olmayan fiyat avantajı sağladığını iddia ediyor. (7)

Shanghai EXPO kapılarını ziyaretçilere açtı

2010 Shanghai Dünya Fuarı bu sabah (1 Mayıs) saat 8:30'da yapılan törenin ardından kapılarını ziyaretçilere açtı. 184 gün boyunca açık kalacak olan fuarı 70 milyon yerli ve yabancı ziyaretçinin gezmesi bekleniyor. Ziyaretçiler, burada insanlığın yarattığı parlak ve ileri teknolojiyi yakından görme imkanı bulacak. Shanghai Dünya Fuarı düzenleyicileri, katılımcılar ve çalışanlar, ziyaretçilere her konuda samimi bir şekilde hizmet vermek için hazırlar.

Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı Ulusal Komitesi Başkanı Jia Qinglin ve Uluslararası Sergiler Bürosu Başkanı Jean-Pierre Lafon, fuarın açılışını platformdaki butona basarak birlikte yaptılar.

Teması "Şehir, Yaşamı Daha da Güzelleştirir" olan Shanghai Dünya Fuarı'na toplam 246 ülke ve uluslararası örgüt katılıyor. Ziyaretçiler, önümüzdeki 6 ay süresince dünyanın zengin ve parlak kültürlerine tanık olmanın yanı sıra beş kıtadan 800'den fazla sanat gösterisi izleyebilecek. (8)

Yatırımlar

2010'un ilk 4 ayında Çin'e yapılan Yabancı Yatırımlar (FDI)

Çin Ticaret Bakanlığı'ndan açıklanan verilere göre 2010 ilk 4 ayında Çin'e gerçekleştirilen FDI geçen yılın aynı dönemine kıyasla %11.8 oranında artışla 30.789 milyar USD'ye ulaşmıştır. Sadece Nisan ayında ülkeye yapılan FDI 24.69'luk bir artışla 7.346 milyar USD olmuştur. (9)

2010'un ilk 4 ayında Çin'de gerçekleştirilen sabit varlık yatırımları

2010'un ilk 4 ayında, şehirlerde gerçekleştirilen sabit varlık yatırımları geçen yıla kıyasla 26.1 oranında artış göstererek 4674.3 milyar yuan olmuştur. Bu yılın ilk çeyreğine göre yüzde 0.3 oranında düşüş göstermiştir. Emlak piyasasına yapılan yatırımlar yüzde 36.2'lik artışla 993.2 milyar yuan olmuştur.

Merkezi yatırımlar 2010 yılının ilk 4 ayında geçen yılın aynı dönemine kıyasla 10.6 oranında artarak 383.3 milyar yuan'e ulaşmıştır. Yöresel yatırımlar ise, 27.6'lık artış göstererek 4291 milyar yuan olmuştur. Bu yılın ilk 4 ayında yerel işletmeler tarafından gerçekleştirilen yatırımlar 4306.6 milyar yuan, Hong Kong, Makao ve Tayvan'dan finance edilen yatırımlar ise geçen yıla kıyasla yüzde 13 oranında artış göstererek 162.7 milyar yuan'e ulaşmıştır. Diğer yabancı fonlarla gerçekleştirilen yatırımlar ise, 1.3'lük artışla 186.6 milyar yuan olmuştur. (10)

Çin'in Küresel Turizm Fırsatları

Yabancı yatırımcılar şuan Çin'in parlayan turizm marketine önemle izlemektedirler. Son iki yılda Çin Amerika'nın ardından dünyanın ikinci büyükseyahat ve turizm ekonomisine sahip olmuştur.

25-28 Mayıs günleri arasında Beijing'de düzenlenen Dünya Turizm ve Seyahat Konseyi'nin (WTTC) yıllık toplantısı olan Küresel Turizm ve Seyahat Zirvesi'nde konuşma yapan WTTC Başkanı Jean-Claude Baumgarten Çin hükümetinin turizm

sektöründeki teşvikli politikalarına önem arzettiklerini vurgulamıştır.

Turizm sektörü Çin ekonomisinin gelişiminin öncül etmenlerinden biridir. Geçtiğimiz Aralık ayında, Çin Devlet Konseyi “Turizm Sektöründeki Gelişimi Hızlandırmak için Öneriler” adlı raporunda turizm sektörünü ulusal ekonominin stratejik belkemiği olduğuna değinilmiştir. 2009 yılında hükümetin turizm sektöründen elde ettiği gelir 1.26 trilyon yuan (185 milyar USD) olmuştur. Raporda ayrıca daha çok yabancı yatırımının bu sektörde faaliyet göstermesi gerektiğine değinilmiştir.

Çin Uluslararası Seyahat Şirketi CEO’su Chen Rong, toplantıda, daha açık Çin marketinin turizm şirketleri için daha büyük fırsatlar getireceğine değinmiştir. (11)

II.Çin’in Dış Ülkelerle İlişkileri

ABD ile ilişkiler

Çin Ticaret Bakanı Chen Deming, 23 Mayıs Beijing’de ABD Ticaret Bakanı Gary Faye Locke ve başkanlığındaki ABD enerji heyetiyle görüştü.

Chen Deming, görüşmede yaptığı konuşmada, Çin ile ABD arasında enerji tasarrufu ve emisyonların azaltılması alanında işbirliği potansiyelinin büyük olduğuna işaret ederek, ABD enerji heyetinin Çin ziyaretiyle, ikili ekonomik ve ticari işbirliğinin daha da ilerletilmesini beklediğini kaydetti.

15 Mayıs’ta Çin ziyaretine başlayan ABD heyeti, Çin Kalkınma ve Reform Komitesi, Çin Enerji Müdürlüğü ve Çin Ticaret Bakanlığı’ndan gelen

Çin Hükümeti’nden KOBİ’lere “yeşil fon”

Çin Sanayi ve Bilişim Bakanlığından (MIIT) yapılan açıklamaya göre Çin hükümeti KOBİ’lerin karbon gazı salımını azaltmaları ve enerji tasarrufu için 10.6 milyar yuan değerinde özel bir fon ayırdı. Çin’deki endüstriyel gaz salımı’nın %50’si KOBİ’lerden tarafından gerçekleştirilmekte. Açıklanan 10.6 milyar yuanlık fonla eski teknolojileri kaldırmaya ve hava kirliliğini önleyici çalışmalara ağırlık verilecek. MIIT Bölüm Başkanı Chen Xin, Çin hükümetinin geçen yıl gerçekleştirilen Kopenhag toplantılarında taahhüt etmiş olduğu endüstriyel gaz salımını 2020 yılına kadar %40-45 oranında azaltmak için büyük çaba harcadığını bu nedenle de KOBİ’ler için ayrılan bu fonun bu alandaki çalışmalara hız kazandıracağını belirtmiştir. (12)

yetkililerle görüştü. Heyeti, Çin Başbakan Yardımcısı Li Keqiang kabul etti. Heyet Hong Kong, Shanghai ve Tianjin’i de ziyaret etti. (13)

Çin-ABD Stratejik ve Ekonomik Diyalog toplantılarının ikincisi 24-25 Mayıs tarihlerinde Beijing’de gerçekleştirildi.

İki gün süren görüşmelerde sağlık, gümrük, enerji, çevre ve iklim değişikliği, iki ülke orduları arasında işbirliği konularında beş konu ele alındı. İki taraf 27-28 Temmuz 2009’da gerçekleştirilen Çin-ABD Stratejik ve Ekonomik Diyalog toplantılarının ilkinde ele alınan ikili ekonomik ilişkilerin derinleştirilmesi ve güçlü ve sürdürülebilir ekonomik kalkınma için işbirliği, kazan-kazan konumunda ikili ticari ve yatırım ilişkileri, yeni uluslararası finansal düzen, konuları da yine gündeme getirildi.

Çin'e birlikte çalışma çağrısı

Görüşmelere katılan ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton ise Çin'e, Güney Kore donanmasına ait bir geminin batırılmasından sorumlu tutulan Kuzey Kore'ye karşı ülkesiyle birlikte çalışması çağrısında bulundu. Açılıştaki konuşmasında Kuzey Kore'nin, söz konusu olayın hesabını vermek zorunda olduğunu belirten Clinton, Kuzey Kore ile yaşanan bu durumu, "acilen ilgilenilmesi gereken bir mesele" olarak değerlendirdi. Ancak açılıştaki konuşan Çin Devlet Başkanı Hu, Başbakan Yardımcısı Wang Qishan ve Devlet Müşaviri Dai

Bingguo, özellikle İran ve Kuzey Kore konularına değinmedi.

Sadece Devlet Müşaviri Dai, Çin'in çatışmayı kışkırtacak herhangi bir girişimi destekleyemeyeceğini ifade etti. Çin, öteden beri İran ve Kuzey Kore'nin nükleer sorununun görüşmeler ve diyalog yoluyla çözülmesi gerektiğini savunmuş ve İran'ın nükleer takasının Ankara'da yapılması anlaşmasını desteklediğini bildirmişti.

Açılıştaki ayrıca Clinton'a eşlik eden ABD Hazine Bakanı Timothy Geithner de bir konuşma yaptı.

ABD bu toplantıya yaklaşık 200 kişilik bir heyetle katılıyor. Söz konusu toplantı, "strateji" ve "ekonomi" olmak üzere iki bölümden oluşuyor. Çin medyasına göre, ekonomi diyalogunun ana konusu, "Sürekli olarak gelişen ve karşılıklı yarar ve ortak kazanca dayalı Çin-ABD ekonomik işbirliği ve ortaklık ilişkilerinin korunması". Strateji diyalogunun ana konusunu ise, enerji güvenliği, iklim değişikliği, Birleşmiş Milletler'in (BM) barışı koruma gücü ve terörle mücadele gibi konular oluşturuyor.

Çin-ABD Stratejik ve Ekonomik Diyalogu, iki ülke liderlerinin Nisan 2009'da yaptıkları ortak çağrıyla oluşturuldu ve ilk toplantı, Washington'da geçen Temmuz ayında yapıldı. (14)

AB ile ilişkiler

Avrupa Birliği Komisyonu Başkanı Jose Manuel Barroso başkanlığındaki AB'nin önde gelen 33 şirketinden oluşan bir heyet "Çin'de İş Yapma Ortamı" hakkında görüş ve düşüncelerini aktarmak üzere Çinli Başbakan Wen Jiabao ve diğer Çinli Bakanlarla görüştüler. Toplantıda, Çin AB Ticaret Odası Başkanı (EUCCC) Jacques de Boisseson Çinli Başbakan'a şirketinin Çin'de iş yaparken karşılaştığı zorluklardan ve EUCCC diğer üye şirketlerinin karşılaştıkları genel sorunlardan da bahsetti. Aynı zamanda EUCCC'nin 2009 yılında yayınladığı Görüş Belgesinde yer alan "Çin'de iş yapma ortamını, pekçok sanayi alanında yapılması gereken değişiklik ve gelişime yönelik 500 den fazla öneride toplantıda dile getirildi. Toplantıda ayrıca son zamanlarda Çin'de yatırım yapan yabancı şirketleri olumsuz yönde etkileyen "yerli inovasyon" politikaları, yabancı şirketlerin özellikle yenilenebilir enerji sektöründeki kamu ihalelerine katılımında getirilen kısıtlamalar, zorunlu sertifika uygulamaları konuları da özellikle gündeme getirildi. (15)

Çin Ticaret Bakanlığı verilerine göre 2010 yılının ilk çeyreğinde AB ülkeleri Çin'de 1.49 milyar USD değerinde toplam 340 projeye imza atmıştır. Doğrudan kullanılan fiili sermaye 1.44 milyar USD'dir. (16)

Diğer Ülkelerle İlişkiler

Çin'in Afrika'dan yaptığı ithalat yüzde 167 arttı

Bu yılın ilk çeyreğinde Çin'in Afrika'dan yaptığı ithalat hacminin, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 167 oranında artarak 15 milyar 200 milyon dolara ulaştığı açıklandı. İki taraf arasında aynı dönemde gerçekleştirilen ithalat ve ihracat hacminin ise yüzde 76 artarak 27 milyar 800 milyon dolara yükseldiği belirtildi.

Çin Ticaret Bakanlığı Batı Asya ve Afrika Genel Müdürlüğü Ticaret Müsteşarı Xie Yajing, "3'üncü Afrika Malları Fuarı" dolayısıyla bugün (26 Mayıs) Beijing'de basın toplantısı düzenledi. Xie Yajing, 2004-2008 yılları arasında Çin'in Afrika'dan yaptığı ithalat hacmindeki yıllık artış oranı olan yüzde 35'lik oranın korunduğunu söyledi. Müsteşar Xie, 2009 yılında Çin ve Afrika arasındaki ticarete düşüş görülmesine rağmen, küresel ekonominin toparlanmasıyla bu yılın başından beri iki taraf arasındaki ticaretin tekrar yükseldiğini kaydetti. (17)

Hindistan Devlet Başkanı Pratibha Patil'le Çin'i ziyaret etti.

Patil'in ziyareti 10 yıldan sonra Devlet Başkanı düzeyinde ilk ziyaret.

Patil'in ziyareti ile iki taraf liderleri arasında gerçekleştirilen görüşmelerde 10 alanda stratejik işbirliğinin arttırılacağına değinildi. Özellikle de finans, tarım, bilim ve teknoloji, ormancılık, çevre koruma ve diğer pekçok alanda işbirliğinin arttırılması konusunda fikir birliği

sağlandı. İki tarafın da karşılık yatırım konularında daha sağlıklı ve esnek bir ortam için çaba harcaması ve özellikle de müteahhitlik konularında işbirliği yapılabileceği konularında açıklamalarda bulunuldu. (18)

Hu Jintao Arap ülkeleri heyetlerinin başkanlarıyla görüştü

Çin Cumhurbaşkanı Hu Jintao, "Çin-Arap İşbirliği Forumu" 4. Bakanlar Toplantısı'na katılmak üzere Çin'e gelen Arap ülkeleri heyetleri başkanlarıyla bugün öğleden sonra (14 Mayıs) bir araya gelerek bir süre görüştü. Görüşmede, Çin ile Arap ülkeleri arasındaki ilişkileri takdirle değerlendiren Hu Jintao, Arap Birliği'nin kuruluşunun 65. yıldönümünü ve "Çin-Arap İşbirliği Forumu" 4. Bakanlar Toplantısı'nın başarıyla sona ermesini kutladı.

Hu Jintao, Çin'in Ortadoğu barış sürecini, Arap ülkelerinin yasal ulusal haklarına kavuşmak için verdikleri haklı mücadeleyi ve Ortadoğu'nun nükleer silahlardan arındırılmış bir bölge haline getirilmesini kararlılıkla desteklediğini belirtti. Hu Jintao, Çin'in Arap ülkeleriyle beraber, önümüzdeki dönemde "Çin-Arap İşbirliği Forumu"nun verimli bir şekilde yapılması için çalışmaya, iki taraf arasındaki ilişkilerin sorunsuz olarak gelişmesini hızlandırmaya ve Çin ile Arap ülkeleri arasındaki stratejik işbirliği ilişkilerini yeni bir düzeye yükseltmeye hazır olduğunu dile getirdi.

"Çin-Arap İşbirliği Forumu" 4. Bakanlar Toplantısı'nın Arap Başkanı, Libya Dışişleri Bakanı Musa Muhammed Kusa ve Arap Birliği

Genel Sekreteri Amr Mahmud Musa da, Arap ülkelerinin, "Tek Çin" politikasında ısrar ettiklerini ve Çin'in barışçı yoldan birleşme davasını desteklediklerini kaydettiler. Muhammed Kusa ve Amr Musa, Arap ülkelerinin yeni durumda, Çin'le beraber, eşgüdüm ve işbirliğini daha da güçlendirerek, "Çin-Arap İşbirliği Forumu"nun çalışmalarını hızlandırmak için ortaklaşa çaba harcamaya hazır olduklarını ifade etti. (19)

Türkiye ile İlişkiler

Türkiye'deki Çin yatırımları 2010 yılında 2 milyar USD'ye ulaşabilir.

2010'un satın alma yılı olacağını belirten HSBC Yatırım Bankacılığı Grup Başkanı Kervancı, Çinlileri alımlarda başrolde göreceklerini iddia etti.

Selim Kervancı, Uzakdoğu sermayesinin Türkiye'ye olan ilgisinin giderek arttığına işaret etti ve ekledi: "Bir süredir sadece izleme yapan Çinlileri bu yıl başta enerji olmak üzere birçok alanda ciddi satınalmalar yaparken görebiliriz. Bizim hesaplarımıza göre işler yolunda giderse Çin'den bu yıl en az 2 milyar dolarlık bir sermaye gelir" Kervancı, Çinlilerin özellikle enerji, otomotiv ve altyapı sektörlerini son derece yakından izlediklerine dikkat çekerek, "Portföy yatırımları ve borç finansmanı tarafında henüz Çin'den beklenen ilgiyi göremedik. Ancak doğrudan sermaye anlamında özelleştirmeler başta olmak Çinli yatırımcıları yakında daha sık görmeye başlayacağız" diye konuştu. Dünya siyasetinde yaşanan eksen kaymasının ekonomiye de yansıdığını anlatan Kervancı, "Çin'in yeni ekonomik düzende çok önemli bir oyuncu aşık. Bu nedenle tüm ülkeler Çin'den sermaye temin etmeye çalışıyor. Türkiye olarak bizim de bu

yarıştan pay almamız lazım" yorumunu yaptı. (20)

Türkiye Pavyonu 7 milyon turist bekliyor

2010 Shanghai Dünya Fuarı'ndaki Türkiye Pavyonu'nun EXPO süresince 7 milyon turisti ağırlaması bekleniyor.

Türkiye Pavyonu Yüksek Komiseri Büyükelçi Sencar Özsoy, bugün (26 Mayıs) Çin Uluslararası Radyosu'nun muhabirine yaptığı açıklamada, pavyonu açılışından bu yana her gün 35-38 bin arasında kişinin ziyaret ettiğini söyledi. Özsoy, ziyaretçi sayısının 1-2 Mayıs günlerinde zirveye ulaştığını belirtti.

Sencar Özsoy, 2 Mayıs'ta pavyona gelen 88 bin 888'nci ziyaretçiye hediye olarak Türk yemeği ikram edildiğini, 888 bin 888'nci ziyaretçinin ise Çin'e ücretsiz gidiş-dönüş bileti kazanacağını kaydetti. (21)

Çinli otomotiv devi Haima, yatırım için İzmir'i seçti

Çin'de Haima markasıyla binek otomobil ve ticari araçlar üreten FAW Haima, İzmir'e yatırım yapmaya karar verdi. İzmir'i ilk kez, DFM Grubu için mart ayında İstanbul'da yapılan sunum toplantısında tanıyan FAW Haima'nın Genel Müdürü Qin Quanquan, önceki gün şirket yetkilileriyle birlikte kentin yatırım yerlerini helikopterle inceledi. İzmir'de çeşitli oto yan sanayi üreticileri ile organize sanayi bölgeleri ve Ege Serbest Bölgesi'nde incelemelerde bulunan Çinli yetkililer, yatırım yeri konusunda İzmir'de karar kıldı. Hafta başında İstanbul'da da incelemelerde bulunan Çinliler, daha sonra rotalarını İzmir'e çevirdi.

İlk defa Çin dışında bir yatırım yapacak olan şirketin yöneticileri, ne büyüklükte bir yatırım yapılacağına uzmanların hazırlayacağı rapordan

sonra karar verileceğini söyledi. Genel Müdür Quanquan Referans'a, büyük ölçekli bir yatırım yapılmasına karar verilmesi halinde 5 bin kişiye bile iş imkanı doğabileceğini söyledi. Çinli Grubu Türkiye'ye getiren MYG Otomotiv Genel Müdürü Ömer Çardak ise, Referans'a yaptığı açıklamada dün yerel basında yer alan 500 milyon dolar yatırım ve bin 300 kişiye istihdam rakamlarının gerçeği yansıtmadığını söyledi. Çardak, şu an itibarıyla yatırım yeri için İzmir'in seçilmesi dışında hiçbir bilginin verilmesinin mümkün olmadığını, gerekli teknik çalışmalar yapıldıktan sonra yatırım miktarı ve istihdam gibi rakamların belli olacağını açıkladı.

İzmir Haima'nın üssü olacak

Çinli otomotiv devi FAW Haima'nın yatırım yeri olarak İzmir'i seçme açıklamasını Demirtaş, "İzmir için tarihi bir gün. Bu karar İzmir'i patlatacak" diyerek sevincini dile getirdi. Çinlilerin Ortadoğu, Kafkasya ve Avrupa pazarlarına girmek için İzmir'i üs olarak seçtiklerini söyleyen Demirtaş, gerek yan sanayi, gerek liman gibi lojistik destek için her türlü altyapıya sahip olması İzmir'in tercih edilme nedeni olduğunu söyledi.

Çinlilerin özellikle Ege Serbest Bölgesi'ndeki İtalyan, Fransız, Almanya gibi Avrupa şirketlerinin yatırımlarından çok etkilendiğini söyleyen Demirtaş, yatırım için Ege Serbest Bölgesi'nde işçilik ücretlerinden, arsaların metre kare fiyatlarına kadar her bilgiyi tek tek aldıklarını belirtti. Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Meclis Başkanı ve Tiryakiler Otomotiv Sanayi Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Tiryaki ise, Çinlilerin Ege bölgesinde bu denli büyük otomotiv sanayi yatırımları olduğunu tahmin edemedikleri için gördüklerinden çok etkilendiklerini söyledi. İzmir Valisi Cahit Kıracı, İzmir'in Türkiye otomotiv sanayinin yüzde 10'una sahip olduğunu belirterek, "İzmir'de üretim 3 kıtaya göndermek mümkün. Yatırım

konusunda her türlü desteği hazırız" diye konuştu. (22)

TPAO, Çinli dev ile Irak'ta petrol arayacak

Irak, Çinli enerji devi CNOOC ve Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) ile ülkenin güneyinde yer alan büyük bir petrol sahasını geliştirmek için anlaşma imzaladı. Bağdat hükümeti bu şekilde, yabancı enerji şirketleriyle 11'inci anlaşmasını imzalamış oldu.

Irak Petrol Bakanı Hüseyin el Şaristani, imzaların atılmasından sonra, "Bugün, Maysan şehrindeki önemli petrol sahalarından birinin geliştirilmesi adına büyük bir anlaşmanın imzalandığı, Irak'ın petrol üretim tarihi adına oldukça önemli bir gün" dedi.

Şaristani, "CNOOC ve TPAO ile imzalanan birçok anlaşmanın ardından, petrol arama için fiyatta uzlaştık" diye konuştu.

Maysan şehrindeki petrol sahalarını geliştirmek için ilk ihale Haziran ayında gerçekleşmiş ancak o süreçte herhangi bir anlaşmaya varılmamıştı.

CNOOC ve TPAO, Maysan'daki üç petrol sahasından çıkarılan petrolü varil başına 2.30 dolardan almaya anlaştı. Şaristani, bu alanda toplam 2.6 milyar varil petrol rezervi bulunduğunu belirtti.

Anlaşmaya göre, Maysan'daki kuyulardan günde 450 bin varil petrol çıkarılması planlanıyor. Halihazırda bu bölgeden günde 100 bin varile yakın petrol çıkarılıyor.

Ortak projede, Çinli firmanın yüzde 85'lik hissesi bulunurken, TPAO'nun hissesinin yüzde 15 olduğu açıklandı.

Irak hükümeti projenin gelirinden yüzde 25 komisyon alacak.

CNOOC, Haziran ayında bir başka Çinli enerji şirketi Sinochem ile ihaleye katılıp, varil başına 21.4 dolar istediklerini ancak o dönemde ihaleyi sonuçlandıramadıklarını belirtti. Şirket aynı zamanda şu anda imzalanan anlaşmanın değerinin ilk olarak dile getirilen rakamın onda birine denk geldiğini ifade etti. (23)

TL	4.33611
USD	6.83140

TL ve Dolar karşısındaki Çin Yuan RMB kuru (27 May 2010) (25)

Türk ve Çinli askeri yetkililer bir araya geldi

Çin'in başkenti Pekin'de temaslarda bulunan Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Aslan Güner, Çin Merkezi Askeri Komisyonu Başkan Yardımcısı Guo Boşiong ile görüştü. Orgeneral Güner, görüşmede iki taraf arasında daha yakın temaslarda bulunulması dileğini ifade etti. Güner, iki ülke ve orduları arasındaki ilişkilerin mevcut gelişiminden memnuniyet duyduklarını da söyledi.

Çinli askeri yetkili de, son yıllarda iki ülke arasındaki ilişkilerde, her alanda kaydedilen gelişmeleri takdirle izlediklerini belirterek, bölgesel ve uluslararası konularda Türkiye ile verimli temas ve koordinasyon bulunduğunu kaydetti.

Guo, askeri eğitim ve personel değişimi konularında verimli değişim ve işbirliği yaptıklarını söyleyerek, Türk tarafıyla karşılıklı güveni arttırmaya, ortak noktaları genişletmeye ve askeri ilişkileri geliştirmeye hazır olduklarını vurguladı. (24)

Kaynaklar

- 1) <http://turkish.cri.cn/781/2010/05/16/1s125847.htm>
- 2) <http://turkish.cri.cn/781/2010/05/15/1s125838.htm>
- 3) <http://zhs.mofcom.gov.cn/aarticle/Nocategory/201005/20100506906974.html>
[Review Vol 53 No :20; Market Watch](#)
- 4) <http://finance.jrj.com.cn/2010/05/11/10007440703.shtml>
- 5) http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20100511_402641475.htm
[Review Vol 53 No :20; Market Watch](#)
- 6) <http://finance.jrj.com.cn/2010/05/11/10067440770.shtml>
- 7) http://www.dunyagazetesi.com.tr/cin-doviz-reformunu-gerceklestirecek_88558_haber.html?
- 8) <http://turkish.cri.cn/781/2010/05/01/1s125548.htm>
- 9) <http://mofcom.gov.cn/aarticle/counselorsreport/westernasiaandafricareport/201005/20100506918068.html>
- 10) http://www.stats.gov.cn/english/newandcomingevents/t20100511_402641505.htm
- 11) <http://english.cri.cn/6909/2010/05/26/2021s572423.htm>
- 12) China daily 17 Mayıs, business weekly
http://www.chinahightech.com/view_s_news.asp?Newsid=235353131323
- 13) <http://turkish.cri.cn/781/2010/05/23/1s126011.htm>
- 14) Cihan news
http://www.gov.cn/jrzq/2010-05/25/content_1613563.htm
- 15) <http://www.euccc.com.cn/view/media/fullview?cid=7268>
- 16) http://www.fdi.gov.cn/pub/FDI/tzdt/zt/ztmc/wz09hgy10zw/2009qgxswzqk/t20100507_121425.htm
- 17) <http://turkish.cri.cn/781/2010/05/26/1s126088.htm>
<http://gb.cri.cn/27824/2010/05/26/2625s2864883.htm>
- 18) http://www.gov.cn/ldhd/2010-05/27/content_1615232.htm
- 19) <http://turkish.cri.cn/781/2010/05/14/1s125828.htm>
- 20) http://www.sabah.com.tr/Ekonomi/2010/03/09/cinli_sirketler_2_milyar_lirk_yatirim_icin_turkiyeye_geliyor
- 21) <http://turkish.cri.cn/781/2010/05/26/1s126085.htm>
- 22) http://www.referansgazetesi.com/haber.aspx?HBR_KOD=140059
- 23) <http://english.sina.com/business/p/2010/0517/320030.html>
<http://www.hurriyet.com.tr/ekonet/14752335.asp>
- 24) http://www.gov.cn/jrzq/2010-05/27/content_1615197.htm
<http://www.zaman.com.tr/haber.do?haberno=988861&keyfield=54C3BC726B20766520C387696E6C692061736B657269207965746B696C696C6572206269722061726179612067656C6469>
- 25) <http://www.xe.com/ucc/>

